

جنگنده‌های آلمان در آسمان اسرائیل پرواز کردند

دیپلماسی در آسمان

● ۷۲ سال پس از پایان جنگ دوم جهانی و هولوکاست برای نخستین بار جنگنده‌های نیروی هوایی آلمان بر فراز آسمان اسرائیل به پرواز درآمدند؛ این رویداد نمایانگر مسیر دشواری است که برای پرکردن شکاف میان برلین و تل‌آویو طی شده است. به گزارش دویچه‌وله، نیروی هوایی آلمان شش جنگنده و ۱۲۵ نظامی خود را برای شرکت در یک رزمایش هوایی زیر عنوان «پرچم آبی» به اسرائیل اعزام کرده است؛ رویدادی که دیپلمات‌های آلمانی آن را «تاریخی» می‌خوانند. فرمانده این نیروها، «گرو فون فریچن» به شبکه یک تلویزیون آلمان گفت: «برای ما افتخار بزرگی است که اجازه یافتیم به اینجا بیاییم. احساس خاصی است که جزء اولین کسانی باشیم که با جنگنده‌های آلمانی در رزمایشی در اسرائیل شرکت می‌کنیم». گفته می‌شود تصمیم‌گیری برای اعزام شش جنگنده «یوروفایتر» با مجموعه تیم پروازی به اسرائیل برای وزارتخانه‌های دفاع و امور خارجه آلمان کار ساده‌ای نبوده است. در رزمایش هوایی در جنوب اسرائیل، هشت کشور، ازجمله آمریکا، ایتالیا و فرانسه نیز شرکت دارند. ایتمار، خلبان اسرائیلی که فرماندهی پایگاه هوایی اوودا را بر عهده دارد، می‌گوید هرگونه همکاری میان آلمان و اسرائیل جنبه‌های احساسی دارد. او می‌گوید گذشته را نمی‌توان محو کرد اما ما به آینده نظر داریم و همکاری نظامی بر پایه اعتماد متقابل استوار است. سابقه همکاری میان ارتش‌های آلمان و اسرائیل به دهه‌های پیش بازمی‌گردد و این همکاری سال‌های دراز در خفا انجام می‌شده است. آلمان در دهه ۵۰ قرن گذشته میلادی اسلحه به اسرائیل صادر کرده است. درحال حاضر اسرائیل نزدیک‌ترین هم‌پیمان آلمان خارج از ناتو محسوب می‌شود. رزمایش هوایی «پرچم آبی» قرار است نزدیکی اسرائیل به آلمان و دیگر کشورهای شرکت‌کننده را به نمایش بگذارد و اسرائیلی‌ها آن را «دیپلماسی در آسمان» می‌خوانند. اسرائیل به‌لحاظ جغرافیایی از متحدان قدرتمند خود بسیار دور افتاده است. همچنین نزدیک‌ترین متحدان تل‌آویو نیز به ادامه اشغال کرانه باختری رود اردن و عدم استقبال از راحل دو کشور مستقل فلسطینی و اسرائیلی انتقاد دارند. با وجود این، رزمایش پرچم آبی قرار است نشان دهد که اتحاد اسرائیل و کشورهای غربی به لحاظ نظامی مستحکم‌تر از همیشه است.

برگزاری مانور دریایی در غرب اقیانوس آرام

● مانور دریایی بزرگی با حضور سه ناو هواپیمابر آمریکایی و ناوهای جنگی کره‌جنوبی در غرب اقیانوس آرام آغاز شده است. به گزارش بی‌بی‌سی، حضور سه ناو هواپیمابر آمریکایی هم‌زمان با حضور دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، در سفر آسیایی او صورت گرفته و به منزله هشدارش به کره‌شمالی است. ترامپ در بحران کره‌شمالی چندین بار به این کشور درباره برنامه موشکی و هسته‌ای خود هشدار داده است. او چند روز پیش در سخنرانی در مجلس کره‌جنوبی، به کره‌شمالی هشدار داد که عزم ایالات متحده در دفاع از خود و متحدانش را دست‌کم نکیرد و گفت: «جازه نخواهد داد آمریکا با متحدانش مورد باج‌خواهی قرار بگیرند یا به آنها حمله شود». وزارت دفاع کره‌جنوبی اعلام کرد که این مانور نشان‌دهنده عزم این کشور برای مقابله با هر اقدام تحریک‌آمیز کره‌شمالی است. کره‌شمالی بارها با مانورهای نظامی مشترک کشورهای منطقه با آمریکا به‌شدت انتقاد کرده و آن را به منزله آماده‌شدن برای جنگ با این کشور توصیف و خود اقدام به برگزاری مانورهای نظامی کرده است. مانور نظامی مشترک آمریکا و کره‌جنوبی چهار روز طول خواهد کشید و این اولین مانور نظامی در منطقه است که در یک دهه گذشته با حضور سه ناو هواپیمابر آمریکایی برگزار می‌شود.

حمله هوایی جنگنده‌های ائتلاف عربستان به پایتخت یمن

● جنگنده‌های ائتلاف عربی به رهبری عربستان سعودی در نخستین ساعات روز شنبه به ساختمان وزارت دفاع یمن در صنعاً، پایتخت این کشور، حمله کردند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، در جریان این حمله یک ساختمان مسکونی نیز خسارت دید و دست‌کم سه نفر زخمی شده‌اند. پس از حمله موشکی حوثی‌ها به فرودگاه ریاض، ائتلاف اتحادیه‌های عربی به رهبری عربستان سعودی، بمباران مواضع حوثی‌ها در یمن را شدت بخشیده است. در درگیری‌های مسلحانه یمن تاکنون بیش از هشت هزار و ۶۰۰ نفر کشته شده‌اند. سازمان ملل متحد هشدار داده است اگر کمک‌های بشردوستانه به یمن از سر گرفته نشود، میلیون‌ها نفر از ساکنان این کشور بر اثر گرسنگی جان خواهند باخت. علاوه بر این، کمبود آب آشامیدنی و نابینت زباله باعث شیوع بیماری‌های گوناگون شده است. بر اساس آماری که سازمان بهداشت جهانی در اواخر ماه سپتامبر منتشر کرد، شیوع وبا تنها در سال جاری میلادی باعث مرگ بیش از دو هزار و صد نفر شده است.

کرملین روز گذشته با انتشار بیانه‌ای از توافق دو کشور روسیه و ایالات متحده بر سر مبارزه با داعش در سوریه تا شکست کامل آن خبر داد. این توافق پس از آن اعلام شد که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا و ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه روز گذشته در حاشیه اجلاس سازمان همکاری اقتصادی آسیا-پاسفیک (ایپک) در ویتنام برای لحظاتی با دیدار دوجانبه پوتین و ترامپ در حاشیه اجلاس ایپک، گفته می‌شود این دو در جریان نشست‌ها دو یا سه گفت‌وگوی بسیار کوتاه با یکدیگر داشتند.

البته از آنجا که به خبرنگاران آمریکایی اجازه حضور در نشست‌های ایپک داده نشده بود و مقامات کاخ سفید در پشت درهای بسته با روس‌ها مشغول مذاکره بودند، هنوز جزئیات زیادی از دیدار این دو در اختیار رسانه‌ها قرار نگرفته است. با این حال طبق بیانه کرملین، یکی از نکات کلیدی این توافق، تأکید بر مناطق کاهش تنش است که سازوکاری را برای جلوگیری از تقابل میان نیروهای روسی و آمریکایی فراهم می‌کند. علاوه بر این، در این توافق دو طرف بر پایبندی به راه‌حلی سیاسی به منظور تعیین سرنوشت سوریه در جریان مذاکرات صلح ژنو موافقت کردند. هرچند ایالات متحده هنوز به صورت رسمی موضع مسکو را تأیید نکرده است، با این حال ترامپ پیش از ترک ویتنام، در جمع خبرنگاران اعلام کرد این توافق خیلی سریع حاصل شده و می‌تواند جان افراد زیادی را نجات دهد.

در هفته‌های گذشته با توجه به قریب‌الوقوع‌بودن شکست کامل داعش در سوریه، شائبه‌هایی درخصوص درگیری میان نیروهای تحت حمایت روسیه و آمریکا مطرح شده بود. بعد از آغاز جنگ داخلی در سوریه، روسیه به یکی از حامیان اصلی

دولت سوریه بدل شد. در مقابل آمریکا که از همان ابتدا خواهان کناره‌گیری اسد از قدرت بود، به حمایت از شورشیان عرب و کرد روی آورد و هم‌زمان در رأس ائتلاف ضدداعش، حملاتی هوایی را علیه مواضع این گروه تروریستی ترتیب داد. به‌نظر پایان کار داعش در سوریه و بازشدن زخم کهنه تقابل میان دولت و گروه‌های اپوزیسیون، می‌تواند آمریکا و روسیه را که در اردوگاه مخالف قرار دارند، روبه‌روی یکدیگر قرار دهد.

سایه سنگین تبانی

علاوه بر این، این توافق در شرایطی صورت می‌گیرد که اتهامات درخصوص ارتباط میان ستاد ترامپ و روس‌ها با دستگیری برخی چهره‌های نزدیک به ترامپ از جمله جرج پاپادوپولوس، مشاور اقتصادی ستاد انتخاباتی او، سایه سنگینی بر کاخ سفید انداخته است. ترامپ حتی در آسیا نیز از این مسئله خلاصی نداشت و در جمع خبرنگاران خاطرنشان کرد که پوتین در پاسخ به پرسش او در این رابطه، بار دیگر تأکید کرده که در انتخابات آمریکا دخالت نکرده است.

با این حال، ترامپ از پاسخ‌گفتن به این سؤال که آیا به صحت حرف‌های پوتین باور دارد یا نه، طفره رفت و در عوض به انتقاد از دموکرات‌هایی پرداخت که با مطرح‌کردن این اتهامات مانعی ساختگی میان

روسی و آمریکایی فراهم می‌کند. علاوه بر این، در این توافق دو طرف بر پایبندی به راه‌حلی سیاسی به منظور تعیین سرنوشت سوریه در جریان مذاکرات صلح ژنو موافقت کردند. هرچند ایالات متحده هنوز به صورت رسمی موضع مسکو را تأیید نکرده است، با این حال ترامپ پیش از ترک ویتنام، در جمع خبرنگاران اعلام کرد این توافق خیلی سریع حاصل شده و می‌تواند جان افراد زیادی را نجات دهد. در هفته‌های گذشته با توجه به قریب‌الوقع‌بودن شکست کامل داعش در سوریه، شائبه‌هایی درخصوص درگیری میان نیروهای تحت حمایت روسیه و آمریکا مطرح شده بود. بعد از آغاز جنگ داخلی در سوریه، روسیه به یکی از حامیان اصلی

ترامپ و پوتین درباره مبارزه با داعش در سوریه توافق کردند

توافق سیاسی در اجلاس اقتصادی

عکس Reuters

عملیات بازپس‌گیری آخرین شهر تحت کنترل داعش در عراق

نیروهای عراقی عملیاتی را برای بیرون‌راندن داعش از آخرین شهر تحت کنترل آنها در این کشور آغاز کرده‌اند. با بازپس‌گیری شهر «راوه» در استان الانبار، خلافت خودخوانده داعش در معرض سقوط کامل قرار می‌گیرد. به گزارش دویچه‌وله، فرماندهی عملیات مشترک بازپس‌گیری «راوه» اعلام کرد دو واحد توپخانه‌ای ارتش عراق و نیروهای قبیله‌ای سنی در عملیات بازپس‌گیری شهر کوچک «راوه» و مناطق حومه آن در امتداد مرز سوریه شرکت دارند. رشید بارانله، فرمانده نیروهای مشترک عراق، تأکید کرد، تنها دو منطقه «راوه» و «رمانه» در غرب عراق برای داعش باقی مانده و داعشی‌ها در مناطق واقع در حداقل دو استان «کرکوک» و «صلاح‌الدین» جا به‌جا می‌شوند. او افزود: این عملیات در چارچوب مشااور اقتصادی ستاد انتخاباتی او، سایه سنگینی بر کاخ سفید انداخته است. ترامپ حتی در آسیا نیز از این مسئله خلاصی نداشت و در جمع خبرنگاران خاطرنشان کرد که پوتین در پاسخ به پرسش او در این رابطه، بار دیگر تأکید کرده که در انتخابات آمریکا دخالت نکرده است.

فراتر از خبر

بازیگران پیروز جنگ سوریه

اصلی این است که سوریه ورود به مرحله جدیدی از نزاع و درگیری را تجربه می‌کند. آنچه در حال شکل‌گیری است، نقشه استراتژیکی است که در آن سوریه به مناطق مختلفی تقسیم خواهد شد: یک منطقه در کنترل دولت سوریه، بخشی در کنترل نیروهای دموکراتیک سوریه (ترکیبی از کردها، عرب‌ها و دیگر گروه‌های مورد حمایت آمریکا) و مناطق دیگری که در کنترل گروه‌های مختلف اپوزیسیون سوریه که از حمایت کشورهایمانند ترکیه و اردن برخوردارند، باقی خواهد ماند. در هر صورت، با افول و زوال داعش، سرنوشت آینده سوریه از سوسی چندین بازیگر خارجی رقم خواهد خورد؛ بازیگرانی که از جمله آنها می‌توان از ایالات متحده، روسیه و ترکیه نام برد.

ایالات متحده

اقدامات ابتدایی آمریکا در حمایت از اپوزیسیون سوریه به منظور سرنگون‌کردن دولت اسد، یک شکست محض بود. در ادامه، تمرکز آمریکا بر شکست داعش در این کشور معطوف شد. درحال‌حاضر آمریکا باید یک تصمیم بزرگ و سرنوشت‌ساز بگیرد؛ اینکه می‌خواهد به حضور خود در شمال سوریه برای حفاظت از دستاوردهای نیروهای دموکراتیک سوریه ادامه دهد یا نه؛ نیروهایی که از سوسی آمریکا مسلح شدند، آموزش دیدند و به سوسی فتح رقه هدایت شدند. از نظر چارلز لیستر، مسئله این است که ایالات متحده برای سوریه بعد از داعش سیاست و برنامه مشخصی ندارد و اگر هم داشته باشد این سیاست مملو از تناقض است؛ برای مثال، واشنگتن در حالی همچنان بر مسئله کناره‌گیری اسد از قدرت تأکید دارد که کمک و حمایت از تمامی گروه‌های مخالف اسد را قطع کرده است.

مشاور پیشین ترامپ به همکاری با ترکیه برای ربودن گولن متهم شد

آدم‌ربایی ۱۵میلیون دلاری

فلین و فرزندش با هیت ترکی دراین‌باره در میانه دسامبر ۲۰۱۶ رخ داده است؛ پس از انتخاب ترامپ به ریاست‌جمهوری و وقتی که فلین به‌عنوان مشاور ارشد امنیتی او انتخاب شده بود. در این میان کاخ سفید هنوز واکنشی به اتهام‌های جدید علیه فلین نشان نداده است. شرکت خصوصی امنیتی فلین نیز به دلیل همکاری‌های دیگر با آنکارا، به‌ویژه بر سر پرونده ضراب زیر ذره‌بین قرار داشته است. این شرکت به نام «گروه اطلاعاتی فلین» در سال ۲۰۱۶ بیش از نیممیلیون دلار از طرف دولت ترکیه گرفت که به نفع آنها لای کند و این ایجاد می‌کرد که فلین نام خود را نزد دولت آمریکا به‌عنوان عامل لای ثبت کند، ولی چنین نکرد. وکیل او بعداً گفت فلین اعلام نکرده لای می‌کند، چون او برای یک تاجر ترکیه‌ای می‌کرده است و نه یک مقام دولتی ترکیه. وکلایمدافع فلین به اتهام‌های اخیر هم واکنش نشان داده و آنها را «مایه خشم» خوانده‌اند. روبرت کلنر، وکیل فلین، در ایمیلی به خبرگزاری «رویترز» گفت که «اتهام‌های مطرح‌شده در رسانه‌ها که از رشوه تا آدم‌ربایی را شامل می‌شوند، مایه خشم و از روی پیشداوری هستند … آنها همه کذبند». برخی ناظران بر این باورند که اگر مولر شواهد مستندی درباره همکاری فلین و پسرش با ترکیه برای ربودن گولن داشته باشد، می‌تواند از آن برای تحت فشار قراردادن فلین در پرونده دخالت روسیه در انتخابات سال ۲۰۱۶ آمریکا استفاده کند.

نگاه

جرا استقلال کردستان شکست خورد

● **حسام میرو:** اقلیم کردستان عراق از طریق برگزاری همه‌پرسی استقلال می‌خواست از حق قانونی و شناخته‌شده ملت‌ها در تعیین سرنوشت خود استفاده کند، حقی که سازمان ملل نیز پشتیبان آن است؛ اما روشن است که چنین حقی، صرف‌نظر از استناد حقوقی یا بین‌المللی‌اش، در نهایت نمی‌تواند جدا از منازعات منطقه‌ای و بین‌المللی در یک لحظه تاریخی معین تحقق یابد. منازعاتی که در تناقض اراده‌ها یا تناسب امکانات عملی برای اجرای این حق قابل‌تعریف است. هیچ حقی جدا از امکان تحقق آن، حتی در چارچوب‌های حقوقی، امکان تحقق پیدا نمی‌کند. هر قانونی به یک قدرت اجرایی نیاز دارد و این قدرت اجرایی الزاما با شرایط معینی مرتبط خواهد بود. درنظرنگرفتن این مسئله یعنی توازن بین یک حق و امکان تحقق آن در شرایط موجود، یکی از عوامل مهم ناکامی دولت‌ها و ملت‌ها بوده است.

در عمل ما شاهد بودیم مسعود بارزانی بر برگزاری همه‌پرسی «تعیین سرنوشت» پافشاری کرد. او در این رابطه به دو توازن داخلی در اقلیم بود؛ خارجی – بین عراق و کل منطقه– چشم دوخته بود؛ اما به‌لحاظ داخلی در برابر بارزانی چند چالش مهم وجود داشت. یکی برگزاری انتخابات پارلمانی و ریاست‌جمهوری زیرا دوران ریاست او از سال ۲۰۱۵ به بعد تمام شده بود. دیگری نزاع بین اربیل و سلیمانیه که به قوت خود باقی بود یا رقابت شدیدی که بین حزب دموکرات کردستان به رهبری بارزانی و جنبش گوران دومین فراکسیون در پارلمان، وجود داشت. بارزانی می‌خواست با برگزاری فراندوم مشروعیت خود را از طریق یک اجماع بزرگ قومی دوباره احیا و آرزوی کردها برای داشتن دولت مستقل را برآورده کند. به این ترتیب او به یک نماد ملی و شخصیتی فراتر از همه گروه‌ها تبدیل می‌شد. جایگاهی که به‌سختی می‌شد از آن عبور کرد، زیرا اعتبار جدید و فراگیری را بین کردها در داخل اقلیم و خارج از اقلیم به دست می‌آورد.

در سطح خارجی نیز نیروهای پیشمرکه در دو سال گذشته دستاوردهای زیادی داشتند و از طریق مبارزه با «داعش» توانسته بودند ضمن سیطره بر کرکوک و دشت نینوا اعتبار خوبی به دست آورند. در مارس گذشته بود که پرچم کردستان بر فراز نهادهای دولتی کرکوک برافراشته شد. این در حالی بود که عراق وضعیت خوبی نداشت و ارتش عراق به‌ویژه بعد از استیلای داعش بر موصل در مظان اتهام قرار داشت. از همان زمان اختلافاتی درون ارتش بروز کرد و فرماندهان یکدیگر را به فرار از برابر دشمن متهم می‌کردند.

با وجود همه مواضع منطقه‌ای و بین‌المللی مخالف برگزاری رفراندوم با دیدگاه کسانی که خواستار درک دراین‌باره بودند، مسعود بارزانی بر این گزینه پافشاری کرد. او باور داشت که می‌تواند روی تناقضات بین ترکیه و ایران حساب کند؛ دو دولتی که به‌یشتین منافع را در عراق دارند و دو هم به‌شدت رقابت می‌کنند. بارزانی تصور می‌کرد خواهد توانست از تضاد منافع بین ایران و ترکیه به‌نفع خود و استقلال کردستان استفاده کند، اما این تصور باطلی بود.

به نظر می‌رسد سه برداشت اشتباه موجب شد اقلیم در کسب استقلال خود شکست بخورد. یکی ارزیابی نادرست از حجم تناقضات درون اقلیم بین کردها و قدرت اثرگذاری نیروهای رقیب بارزانی بود. دوم ارزیابی نادرست از رقابت‌های ایران و ترکیه؛ اشتباهی که حتی از روی آمارهای رسمی مبادلات اقتصادی بین آنکارا و تهران نیز می‌شد حدس زد.

آن از گذشته تحولات سیاسی ترکیه بعد از کودتای شکست‌خورده سال ۲۰۱۶ و حساسیت پرونده کردها در چارچوب امنیت ملی ترکیه نیز باید محاسبه می‌شد که نشد.

سوم؛ برداشت اشتباه از موضع‌گیری آمریکا بود. با وجود اینکه آمریکا پیشرفت نیروهای پیشمرکه در مقابل داعش را تحسین می‌کرد، اما نباید فراموش کرد که هدف اصلی آمریکا در عراق مهار نقش ایران است. ازاین‌رو واشنگتن از نخست‌وزیری حیدر العبادی در مقابل نوری المالکی دفاع می‌کند و به‌هیچ‌وجه حاضر نیست شکست العبادی را تحمل کند. به‌ویژه اینکه انتخابات پارلمانی عراق نیز پیش‌روست. حوادث بعد از برگزاری همه‌پرسی نیز نشان داد اقدامی سیاسی و کاملا نسنجیده بوده است. نتیجه‌اش اینکه اقلیم دستاوردهای گذشته خود در دو سال قبل را از دست داد. نیروهای پیشمرکه مجبور به عقب‌نشینی تا مرزهای ۲۰۰۳ شدند. کرکوک کاملاً در اختیار دولت مرکزی قرار گرفت و رهبران اقلیم مجبور شدند نتایج همه‌پرسی را لغو کنند. این شکست یک بار دیگر اختلاف‌ها را به داخل نیروهای کردی منتقل کرد؛ مسئله‌ای که خود را در موضوع جانشینی مسعود بارزانی و پیامدهایش بیشتر نشان می‌دهد.

منبع: الخلیج